АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОТРЕБ У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

НА 2023 РІК

НАДС
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОТРЕБ У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ НА 2023 РІК

Одним із найважливіших чинників формування професійної та доброчесної державної служби є ефективне функціонування системи професійного навчання державних службовців. Сучасна модель системи професійного навчання в Україні включає механізм планування професійного розвитку державних службовців, елементами якого зокрема є визначення індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців за результатами оцінювання їх службової діяльності, складання та моніторинг виконання індивідуальної програми підвищення рівня професійної компетентності/індивідуальної програми професійного розвитку державного службовця (далі – індивідуальна програма), що сприяє професіоналізації державної служби через підвищення рівня фахової компетентності, розвиток навичок із самоосвіти і самовдосконалення, навчання впродовж службової кар'єри.

Визначення індивідуальних потреб державних службовців у професійному навчанні здійснюється службами управління персоналом державних органів з урахуванням норм:

Закону України «Про державну службу»;

Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106 (далі – Положення про систему професійного навчання);

Порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 640;

Типового положення про службу управління персоналом державного органу, затвердженого наказом НАДС від 03 березня 2016 року № 47, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 березня 2016 року за № 438/28568;

Методики визначення та проведення аналізу потреб у професійному навчанні державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженої наказом НАДС від 15 жовтня 2019 року № 188-19, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2019 року за № 1157/34128;

Методичних рекомендацій щодо складання та моніторингу виконання індивідуальної програми підвищення рівня професійної компетентності

державного службовця (індивідуальної програми професійного розвитку), затверджених наказом НАДС від 26 жовтня 2020 року № 201-20;

Методичних рекомендацій щодо визначення та проведення аналізу індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців, затверджених наказом НАДС від 23 листопада 2021 року № 179-21.

Відповідно до вищезазначених нормативно-правових актів індивідуальні потреби у професійному навчанні державних службовців визначаються за результатами щорічного оцінювання їх службової діяльності під час складання індивідуальних програм з урахуванням:

завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців на наступний звітний рік;

самооцінки компетентностей та професійних потреб державних службовців;

функцій та основних напрямів діяльності, стратегічних цілей та завдань державних органів, в яких працюють державні службовців;

вимог щодо обов'язковості підвищення кваліфікації державними службовцями за загальними та/або спеціальними програмами.

За результатами узагальнення індивідуальних програм державні органи щороку надсилають НАДС інформацію про потреби в професійному навчанні державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В» (далі – державні службовці категорій «Б» та «В»), та копії індивідуальних програм державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А» (далі – державні службовці категорії «А»).

У 2023 році з метою належної організації професійного навчання державних службовців НАДС проведено аналіз індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців категорій «А», «Б», «В», інформація про які надана Офісом Президента України, Апаратом Верховної Ради України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України, Державним управлінням справами, Апаратом Ради національної безпеки і оборони України, 19 міністерствами, 53 центральними органами виконавчої влади, у тому числі зі спеціальним статусом, 8 органами судової влади та прокуратури, 5 колегіальними органами, 13 іншими державними органами, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, а також місцевими державними адміністраціями. До звіту не включено інформацію щодо індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОТРЕБИ У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ КАТЕГОРІЇ «А»

Відповідно до Звіту про кількісний склад державних службовців, який щороку формується НАДС, станом на 31 грудня 2022 року в державних органах налічувалось 285 посад вищого корпусу державної служби. Фактична чисельність державних службовців категорії «А» становила 214 осіб, з яких 67 посад державної служби категорії «А» були вакантними.

Для визначення індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців вищого корпусу державної служби узагальнено та проаналізовано 204 індивідуальні програми державних службовців категорії «А» Офісу Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Державного управління справами, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, 18 міністерств, 49 центральних органів виконавчої влади, у тому числі зі спеціальним статусом, 5 інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, 5 колегіальних органів, 3 органів судової влади та прокуратури. У зв'язку із не проведенням оцінювання результатів службової діяльності, відсутності суб'єкта призначення тощо не було затверджено індивідуальні програми 10 державним службовцям категорії «А».

Загалом на 2023 рік потребу у професійному навчанні визначено для:

керівника Апарату Верховної Ради України та 4 його заступників;

Державного секретаря Кабінету Міністрів України та 5 його заступників;

керівника Апарату Ради національної безпеки і оборони України та 3 його заступників;

4 керівників апарату (секретаріату) постійно діючих допоміжних органів, утворених Президентом України, у тому числі Офісу Президента України;

18 державних секретарів міністерств;

40 керівників та 89 заступників керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України;

6 керівників та 10 заступників керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України;

13 керівників та заступників керівників апаратів/секретаріатів органів судової влади та прокуратури;

9 членів Національної комісії зі стандартів державної мови та Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей (далі – комісії).

У 2021-2023 роках спостерігається тенденція до зростання частки державних службовців категорії «А», яким затверджено індивідуальну програму, з 78,9 % у 2021 році до 95,3 % у 2023 році.

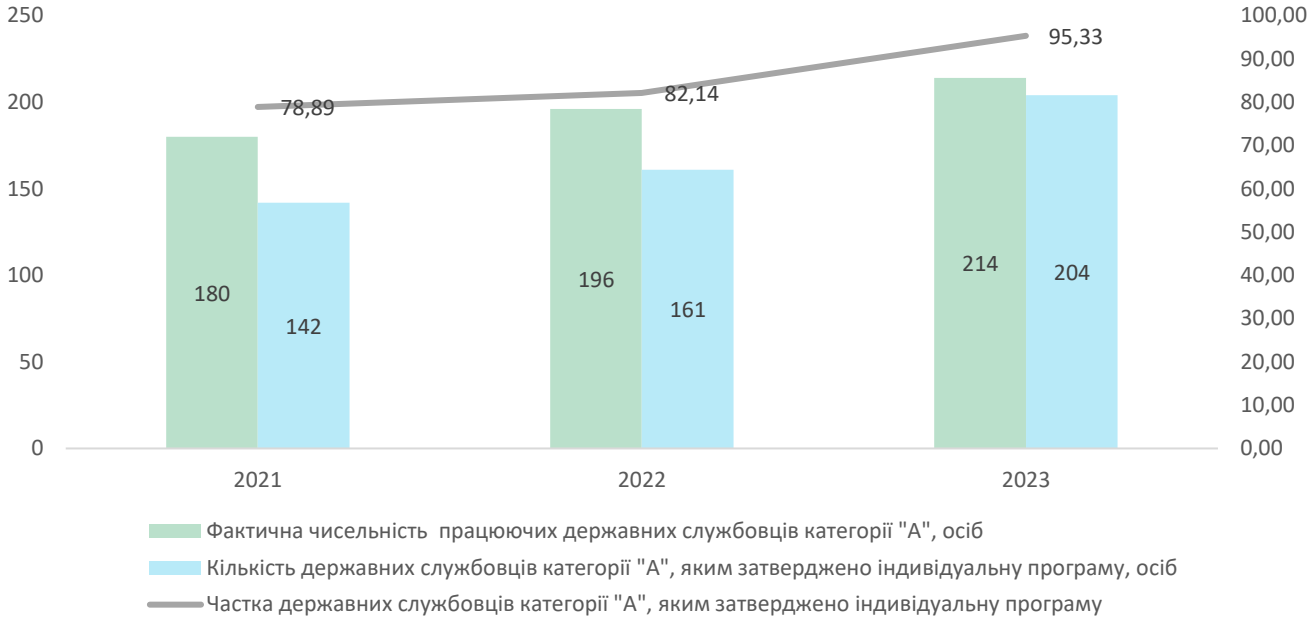

Рис. 1. Розподіл державних службовців категорії «А», яким затверджено індивідуальну програму у 2021-2023 роках, відсоток

Розподіл представників вищого корпусу державної служби, яким затверджено індивідуальні програми, за гендерною ознакою засвідчив, що серед 204 державних службовців категорії «А» переважають чоловіки (69%, або 140 осіб, становлять чоловіки, 31%, або 64 особи, – жінки).

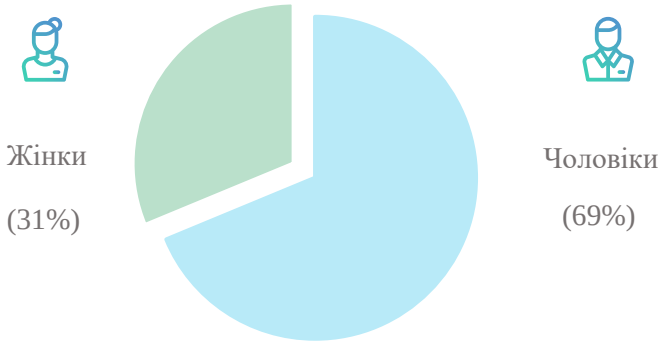

Рис. 2. Розподіл державних службовців категорії «А», яким затверджено індивідуальну програму, за гендерною ознакою, відсоток

Розподіл державних службовців категорії «А», яким затверджено індивідуальну програму, за гендерною ознакою та посадами державної служби представлено на рис. 3.

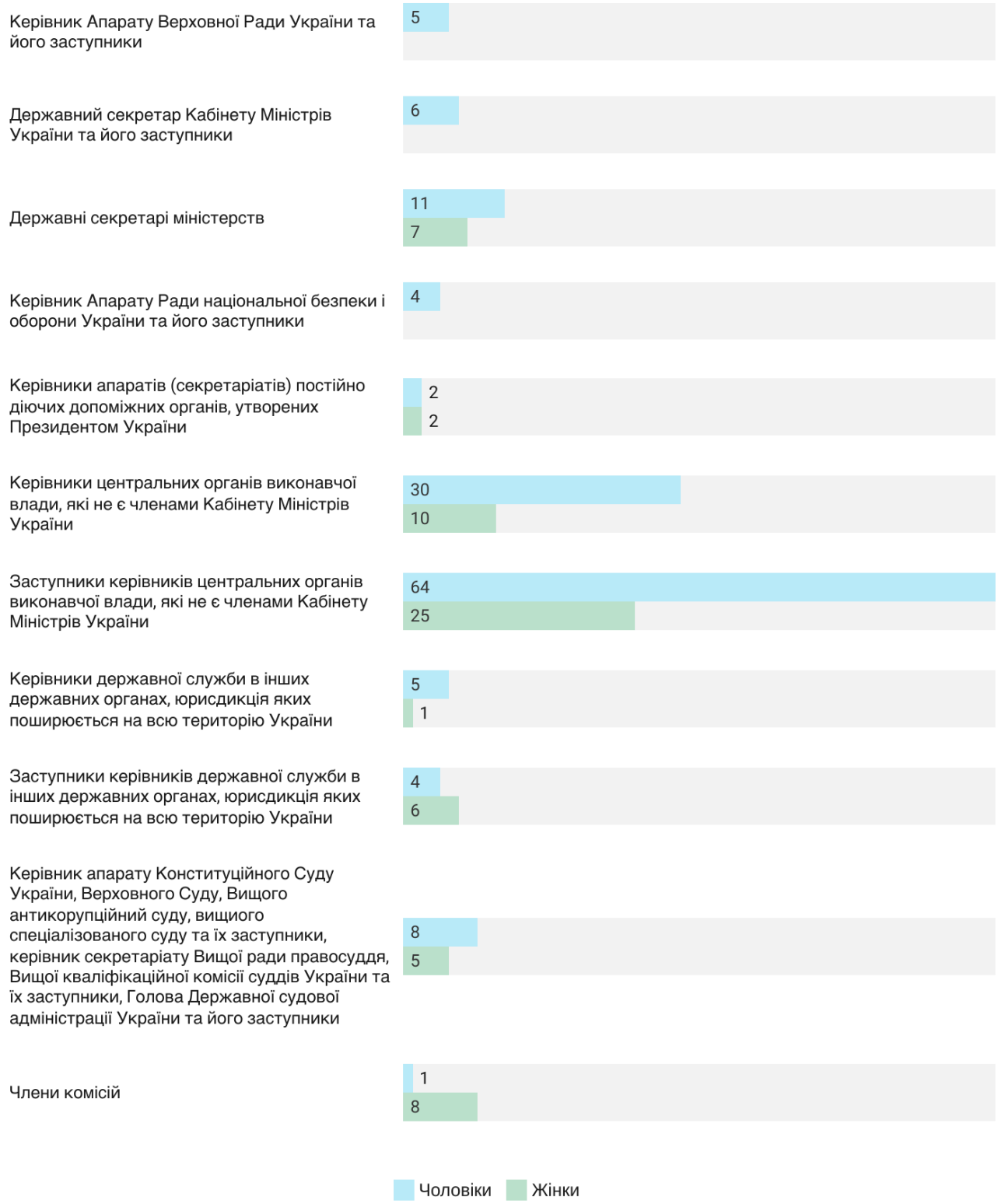

Рис. 3. Кількість державних службовців категорії «А», яким затверджено індивідуальну програму, за посадами державної служби та гендерною ознакою, осіб

Аналіз індивідуальних програм державних службовців категорії «А» показав, що у 2023 році пріоритетним для представників вищого корпусу державної служби є удосконалення таких компетентностей, як: професійні знання; європейська та євроатлантична інтеграція; лідерство; цифрова грамотність; прийняття ефективних рішень.

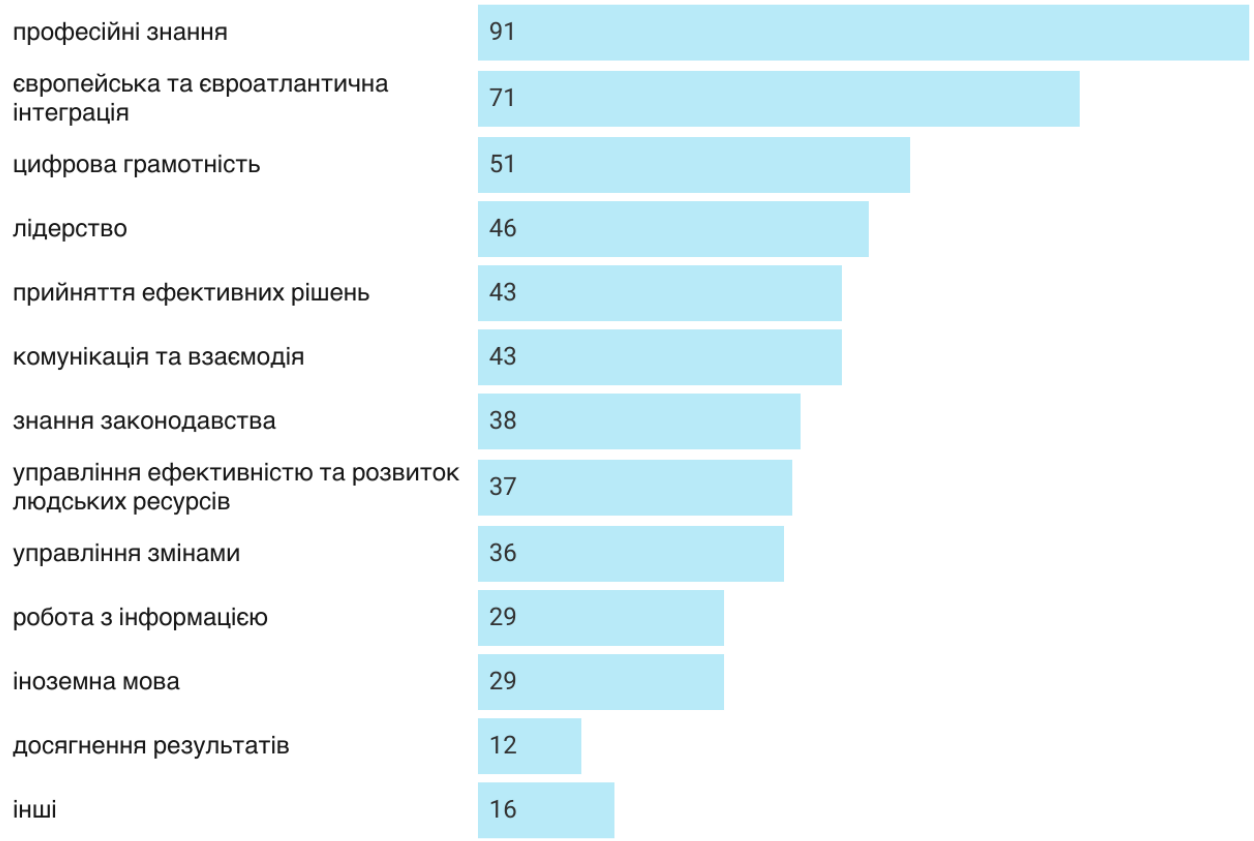

Рис. 4. Професійні компетентності державних службовців категорії «А», що потребують удосконалення у 2023 році[1], осіб

Як і в попередні роки, у 2023 році представники вищого корпусу державної служби віддали перевагу удосконаленню професійних компетентностей шляхом підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програмами (56 % визначених потреб) та самоосвіти (36%).

У розрізі програм підвищення кваліфікації державні службовці категорії «А» найбільш актуальними для себе визначили такі напрями навчання (рис. 5):

[1] На рис. 4 до інших компетентностей віднесено: управління персоналом та управління результативністю; стратегічне управління та планування; доброчесність; ініціативність та орієнтованість на розвиток; управління конфліктами; критичне мислення та аналіз інформації; управління проєктами.

за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації – з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (15,4%), управління ефективністю та розвитку людських ресурсів (14,7 %), комунікації та взаємодії (12,9%);

за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації – навчання державних службовців, вперше призначених на посади державної служби категорії «А» (25 %), державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А» (не рідше одного разу на три роки) (25 %), з питань удосконалення рівня володіння іноземною мовою (15 %).

У 2023 році вперше за період вивчення індивідуальних потреб у професійному навчанні представників вищого корпусу державної служби у топ-3 напрямів підвищення кваліфікації за загальними програмами увійшли потреби у навчанні за такими напрямами, як: удосконалення рівня володіння іноземною мовою, європейська та євроатлантична інтеграція. Напрям підвищення кваліфікації «європейська та євроатлантична інтеграція» в індивідуальній програмі зазначили 74 (36,3%) державні службовці категорії «А». Підвищення попиту на навчання за цими напрямами зумовлено наданням Україні статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу та посиленням співпраці з НАТО внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Також 5 державним службовцям категорій «А» визначено потребу в навчанні за спеціальними програмами підвищення кваліфікації, зміст яких охоплює питання функціонування відповідних державних органів, зокрема з питань кримінального процесуального законодавства, особливостей міжнародної взаємодії та навчання для працівників судової системи тощо.

Переліки орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації за загальними програмами підвищення кваліфікації представлено у додатках 1-2 цього Аналітичного звіту. З метою забезпечення відповідності змісту програм підвищення кваліфікації потребам у професійному навчанні представників вищого корпусу державної служби зазначені переліки напрямів (тем) будуть рекомендовані Вищій школі публічного управління для врахування під час складання плану-графіка підвищення кваліфікації державні службовців категорії «А» та формування змісту відповідних загальних програм у 2023 році.

Важливим видом професійного навчання для державних службовців категорії «А» залишається самоосвіта за темами: кібербезпека (16,6 %), європейська та євроатлантична інтеграція (10,7 %), цифрова грамотність (9,3 %). У межах самоосвіти представники вищого корпусу державної служби також обирали такі тематики навчання, як: вивчення змін до законодавчих актів, зокрема бюджетного законодавства; запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення; робота з відкритими та персональними даними; енергоефективність; управління об'єктами державної власності; проходження дипломатичної служби; міжнародне гуманітарне право; проведення інформаційно-дослідницької діяльності; розробка державної політики; охорона та безпека праці; публічні закупівлі; фінансова грамотність тощо.

Також аналіз індивідуальних програм показав, що лише 1 представник вищого корпусу державної служби у 2023 році здобуває ступінь магістра шляхом навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування».

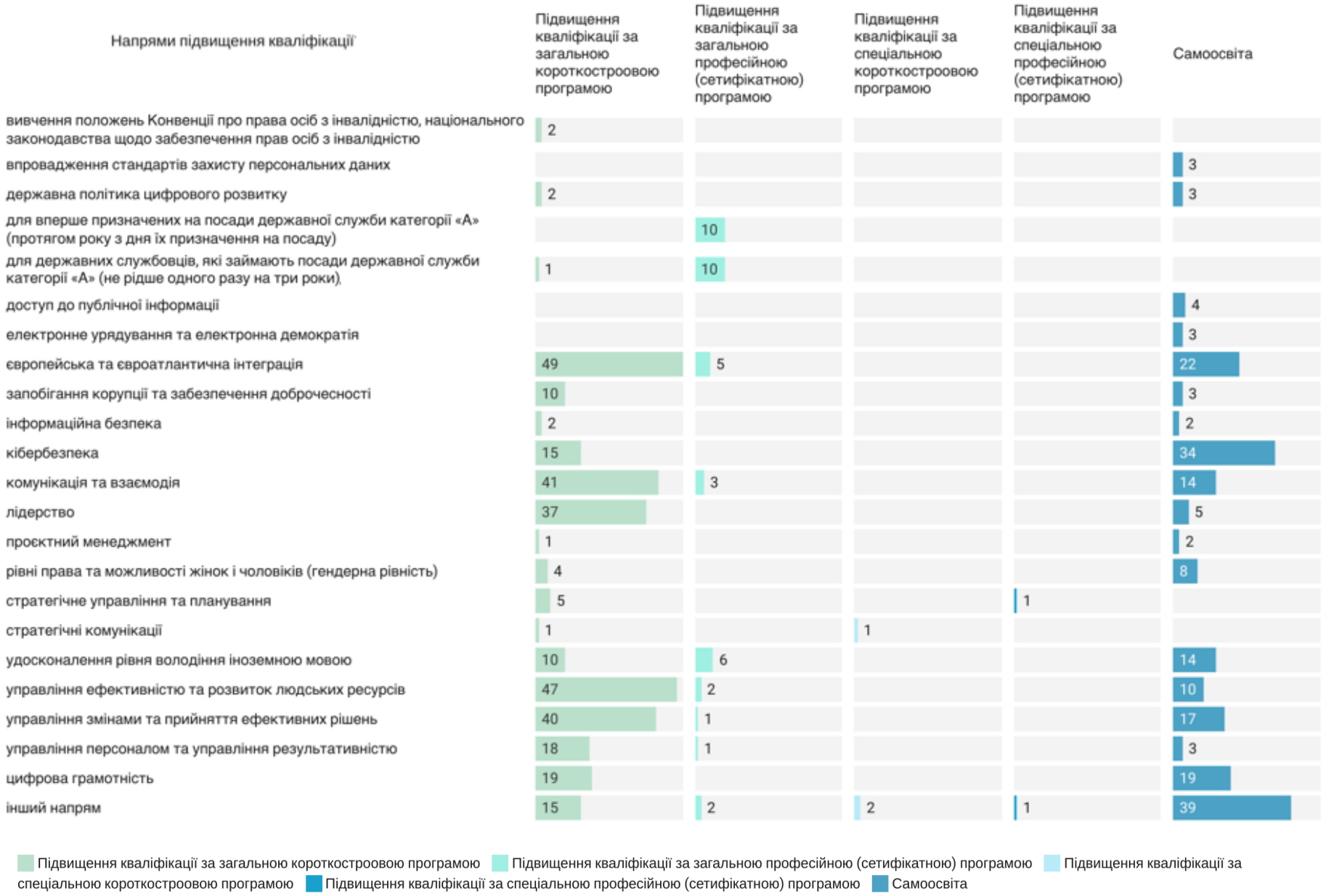

Рис. 5. Індивідуальні потреби державних службовців категорії «А» за видами професійного навчання та напрямами підвищення кваліфікації, осіб

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОТРЕБИ У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ КАТЕГОРІЙ «Б» і «В»

Відповідно до Звіту про кількісний склад державних службовців станом на 31 грудня 2022 року в Україні за штатним розписом налічувалось 50 339 посад державної служби категорії «Б» і 156 516 – категорії «В». Фактична чисельність державних службовців категорії «Б» становила 42 125 осіб, категорії «В» – 123 083 особи.

З метою визначення індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців категорій «Б» і «В» на 2023 рік було узагальнено та проаналізовано інформацію щодо індивідуальних потреб у професійному навчанні 139 114 державних службовців категорій «Б» і «В», що надійшла від Офісу Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Державного управління справами, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, 19 міністерств, 53 центральних органів виконавчої влади, у тому числі зі спеціальним статусом, 8 органів судової влади та прокуратури, 5 колегіальних органів, 13 інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, а також місцевих державних адміністрацій.

Загалом індивідуальні програми на 2023 рік затверджено для 36 613 державних службовців категорії «Б» та 102 501 державного службовця категорії «В». Інформацію щодо частки державних службовців, яким затверджено індивідуальні програми, у розрізі категорій посад державної служби, наведено на рис 6.

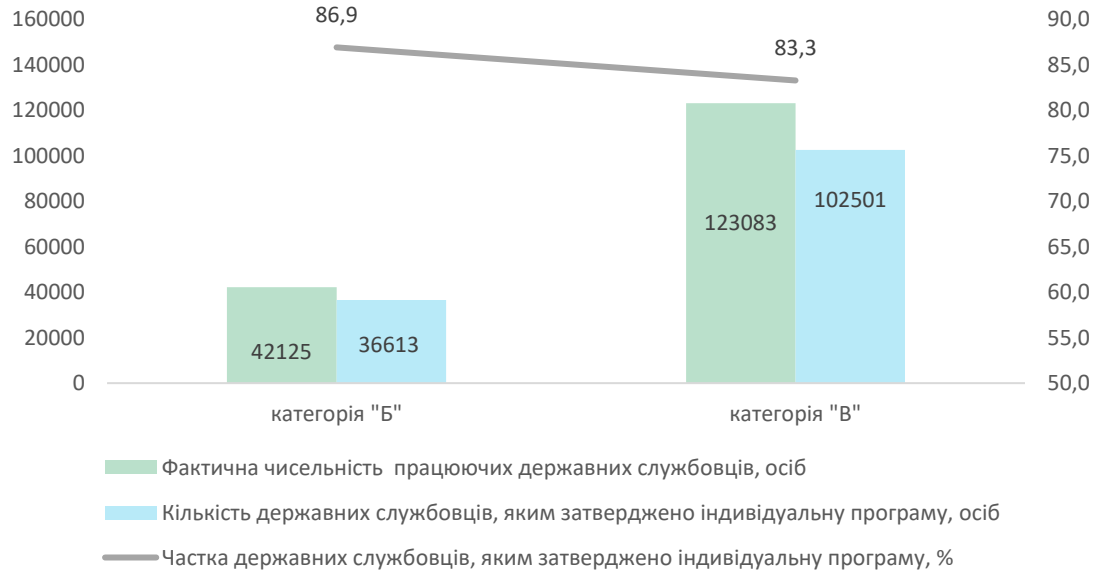

Рис.6 Розподіл державних службовців категорій «Б» і «В», яким затверджено індивідуальну програму на 2023 рік, за категоріями посад державної служби, відсоток

Розподіл за гендерною ознакою державних службовців категорій «Б» і «В», яким затверджено індивідуальні програми, показав, що серед них переважають жінки (серед державних службовців категорії «Б» 66% (24 309 осіб) становили жінки та 34% (12 304 особи) – чоловіки; серед державних службовців категорії «В» жінки становили 76% (78 186 осіб), чоловіки – 24% (24 315 осіб)).

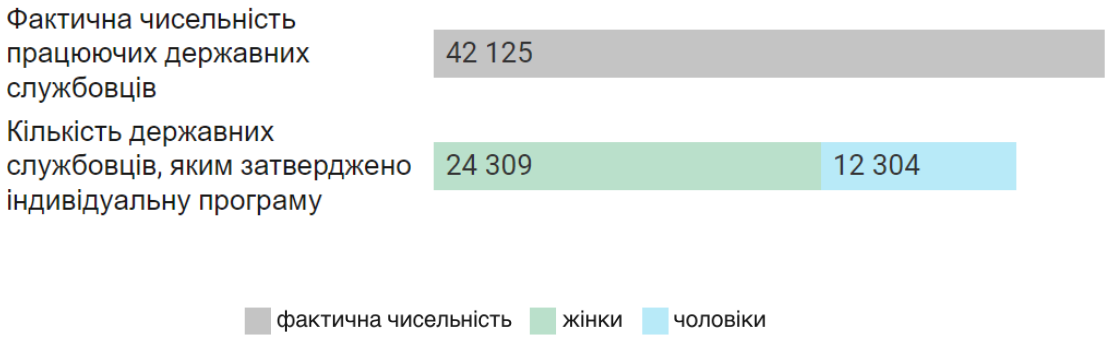

Рис. 7 Кількість державних службовців категорії «Б», яким затверджено індивідуальну програму, осіб

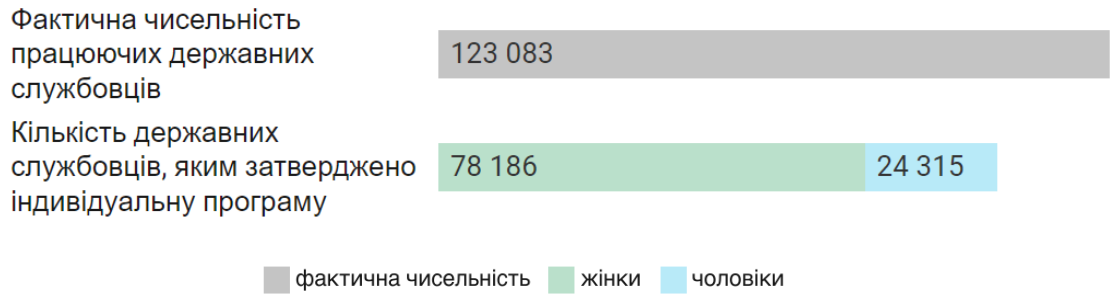

Рис. 8 Кількість державних службовців категорії «В», яким затверджено індивідуальну програму, осіб

Індивідуальні потреби у професійному навчанні державних службовців категорій «Б», «В» міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх територіальних органів (за наявності)

На 2023 рік індивідуальні програми затверджено 115 704 державним службовцям категорій «Б» і «В» міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України (далі – центральні органи влади), з яких: 28 403 державним службовцям категорії «Б» та 87 301 державному службовцю категорії «В».

Розподіл за гендерною ознакою державних службовців категорій «Б» і «В» центральних органів влади, яким затверджено індивідуальні програми, показав, що серед 28 403 державних службовців категорії «Б» жінки становили 64% (18 229 осіб), чоловіки – 36% (10 174 особи), відповідно серед 87 301 державного службовця категорії «В» жінки становили 75% (65 704 особи), чоловіки – 25% (21 597 осіб).

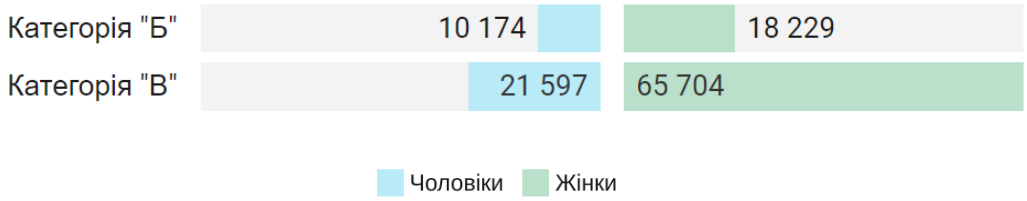

Рис. 9 Кількість державних службовців категорій «Б» і «В», яким затверджено індивідуальну програму, за гендерною ознакою, осіб

Результати аналізу індивідуальних потреб у професійному навчанні показують, що у 2023 році 533 державних службовці категорій «Б» і «В» центральних органів влади та їх територіальних органів (278 державних службовців категорії «Б», 255 державних службовців категорії «В») завершують навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів, зокрема за спеціальностями:

- публічне управління та адміністрування;
- агрономія;
- будівництво та цивільна інженерія;
- ветеринарна медицина;
- геодезія та землеустрій;

- економіка;
- економічна кібернетика;
- журналістика;
- маркетинг;
- міжнародні економічні відносини;
- політологія;
- право;
- психологія;
- фінанси, банківська справа та страхування.

Найбільшу частку потреб у професійному навчанні державні службовці категорій «Б» і «В» у 2023 році планують задовільнити шляхом проходження самоосвіти (46%) та підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програмами (34%).

Детальний розподіл потреб державних службовців категорій «Б» і «В» за видами професійного навчання наведено на рисунку 10.

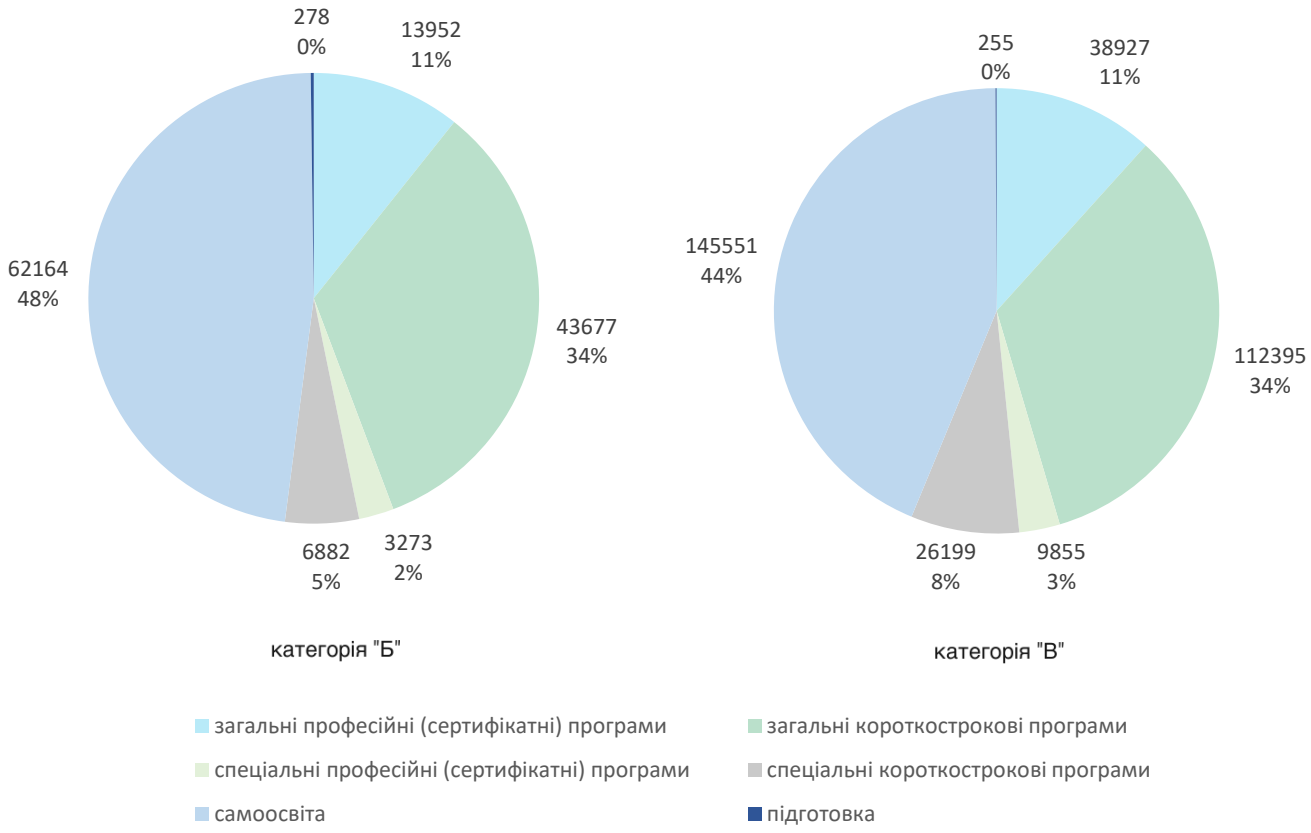

Рис. 10. Структура потреб державних службовців категорій «Б» і «В» у професійному навчанні за видами професійного навчання , %

Разом з тим, зазначені категорії державних службовців визначили потребу у навчанні на 2023 рік у середньому за двома програмами підвищення кваліфікації. Загальні потреби в підвищенні кваліфікації державних службовців категорій «Б» і «В» за видами програм наведено на рис. 11.

Так, загалом державні службовці категорії «Б» планують задовільнити 10,7 % своїх індивідуальних потреб шляхом проходження навчання за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації (13 952 особи) та 33,5 % – за загальними короткостроковими програмами (43 677 осіб).

Для державних службовців категорії «В» ці показники становлять: 11,7 % – навчання за загальними професійними (сертифікатними) програмами (38 927 осіб), 33,7 % – за загальними короткостроковими програмами (112 395 осіб).

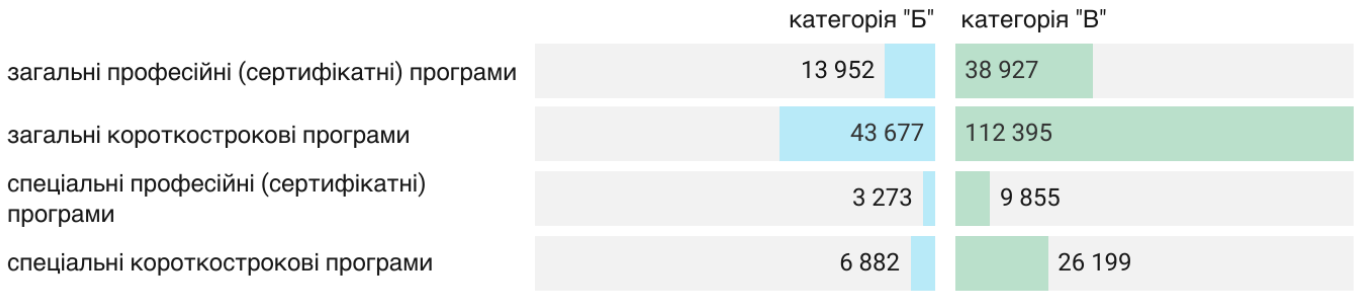

Рис. 11. Потреби державних службовців категорій «Б» і «В» у професійному навчанні за видами програм підвищення кваліфікації, осіб

Результати аналізу поданої інформації свідчать про те, що державні службовці категорій «Б» і «В» на 2023 рік визначали в середньому по 4 професійні компетентності як такі, що потребують удосконалення.

Найбільше державні службовці категорій «Б» і «В» потребують удосконалення професійної компетентності «професійні знання», що охоплює, зокрема, знання щодо запобігання корупції та забезпечення доброчесності, гендерної рівності, інформаційної безпеки, кібербезпеки, бухгалтерського обліку та управління публічними фінансами, нормотворчої діяльності, дотримання прав людини та застосування міжнародного гуманітарного права, управління проєктами, стратегічного управління та планування тощо. Удосконалення цієї компетентності складає 36,3 % усіх потреб у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» та 43,9% – категорії «В».

Як видно з рис. 12, пріоритетними видами професійного навчання для удосконалення компетентності «професійні знання» державні службовці категорій «Б» і «В» визначають самоосвіту та підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програми:

державні службовці категорії «Б» – 36,6% самоосвіта та 28,3% підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програми;

державні службовці категорії «В» – 30,7% та 30,1% відповідно.

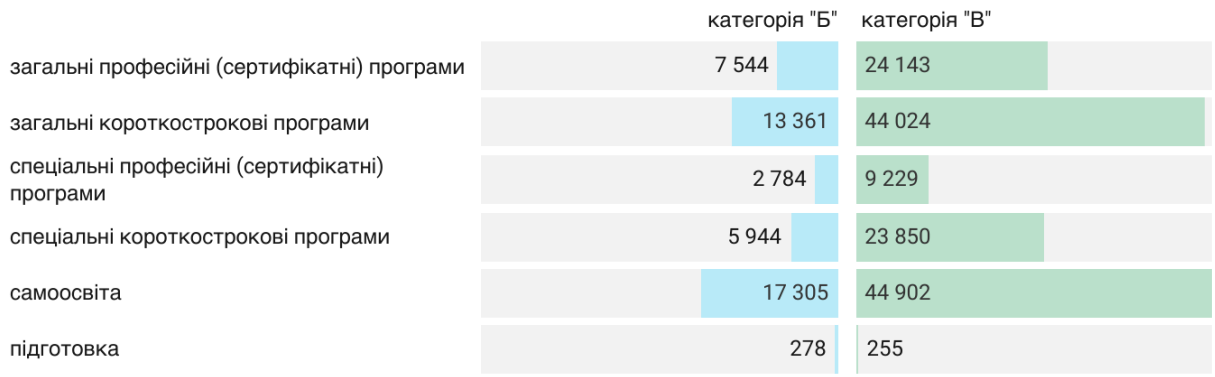

Рис. 12. Потреби державних службовців категорій «Б» і «В» в удосконаленні професійної компетентності «професійні знання» за видами професійного навчання, осіб

Окрім вищевказаної компетентності найбільшу потребу державні службовці категорії «Б» визначили в удосконаленні таких професійних компетентностей (у відсотках до визначених потреб):

цифрова грамотність –16,7 % ;

комунікація та взаємодія – 11,2 %;

лідерство – 8 %;

впровадження змін – 7,5 %;

знання законодавства – 8 %.

Рис. 13. Потреби у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» за компетентностями та видами професійного навчання, осіб

Окрім потреб в удосконаленні професійних компетентностей, зазначених на рис. 13, державні службовці категорії «Б» визначили і потреби в удосконаленні таких компетентностей, як іноземна мова, робота з інформацією та аналітичні здібності, особистісні компетентності (відповідальність, багатозадачність, стресостійкість) тощо, які на рисунку віднесено до категорії «інші».

Водночас державні службовці категорії «В» визначили найбільшу потребу в професійному навчанні, що спрямоване на удосконалення таких професійних компетентностей (у відсотках до визначених потреб):

цифрова грамотність –18,4 %;

командна робота та взаємодія – 10,7 %;

знання законодавства – 10 %;

сприйняття змін – 8,1 %.

Рис. 14. Потреби у професійному навчанні державних службовців категорії «В» за компетентностями та видами професійного навчання, осіб

На рис. 14 до інших компетентностей, які зазначалися державними службовцями категорії «В» в індивідуальних програмах, віднесено: лідерство, іноземна мова, прийняття ефективних рішень, управління організацією роботи та персоналом, особистісні компетенції (відповідальність, багатозадачність, стресостійкість), робота з інформацією та аналітичні здібності тощо.

За результатами узагальнення індивідуальних потреб у професійному навчанні НАДС сформовано переліки орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорій «Б» і «В» міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України (додатки 3-5), які будуть рекомендовані суб'єктам надання освітніх послуг у сфері професійного навчання для врахування під час розроблення та формування змісту відповідних програм підвищення кваліфікації у 2023 році.

Також державними службовцями категорій «Б» та «В» визначено потреби у підвищенні кваліфікації за спеціальними програмами, зміст яких охоплює питання функціонування та основних напрямів діяльності окремого державного органу. Як видно з рис. 10, частка цих видів професійного навчання становить 7,8 % потреб у професійному навчанні державних службовців категорій «Б» та 10,8 % – державних службовців категорії «В».

Переліки орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорій «Б» і «В» за спеціальними короткостроковими та професійними (сертифікатними) програмами наведено у додатках 6-7.

Індивідуальні потреби у професійному навчанні державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В» у місцевих державних адміністраціях

Результати аналізу узагальнених територіальними органами НАДС індивідуальних потреб державних службовців категорій «Б» та «В» місцевих державних адміністрацій показали, що у 2023 році потребують підвищення рівня професійної компетентності 23 410 державних службовців категорій «Б» та «В», з них: 8 210 державних службовців категорії «Б» та 15 200 державних службовців категорії «В».

Розподіл за гендерною ознакою державних службовців категорій «Б» і «В», яким затверджено індивідуальні програми, показав, що серед 8 210 державних службовців категорії «Б» жінки становили 74 % (6 080 осіб), чоловіки – 26 % (2 130 осіб), відповідно серед 15 200 державних службовців категорії «В» жінки – 82 % (12 482 особи), 18 % (2 718 осіб) – чоловіки.

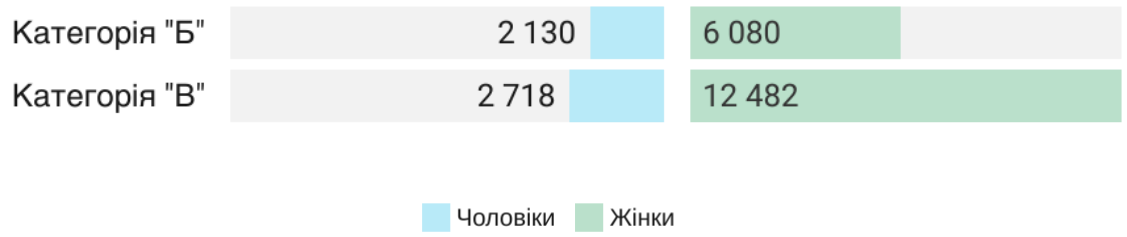

Рис. 15. Кількість державних службовців категорій «Б» і «В» місцевих державних адміністрацій, яким затверджено індивідуальну програму, за гендерною ознакою, осіб

У 2023 році 128 державних службовців місцевих державних адміністрацій (64 державних службовці категорії «Б», 64 державних службовців категорії «В») завершують навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів, зокрема за спеціальностями публічне управління та адміністрування, кібербезпека та право.

Більшість державних службовців місцевих державних адміністрацій віддали перевагу навчанню за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації (46,5%) та шляхом проходження самоосвіти (29%).

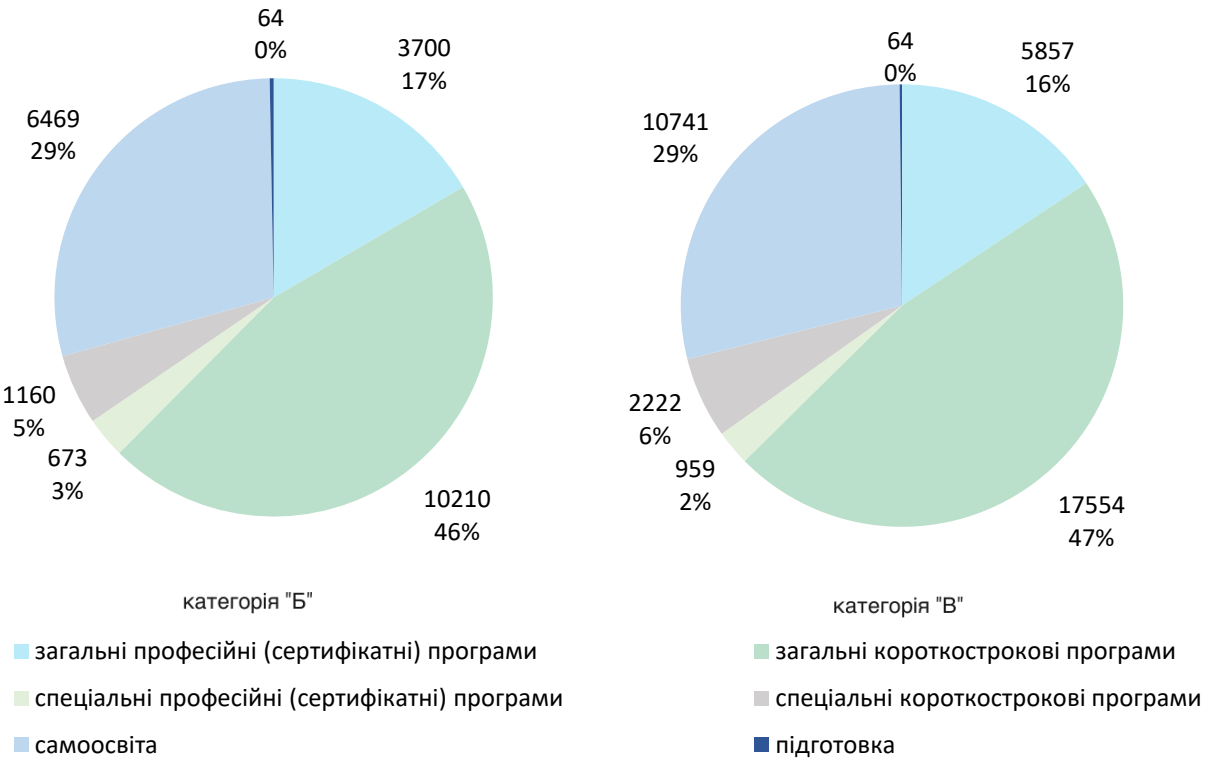

Рис. 16. Структура потреб державних службовців категорій «Б» і «В» місцевих державних адміністрацій у професійному навчанні за видами професійного навчання , %

Варто зазначити, що на відміну від державних службовців центральних органів виконавчої влади, які визначають самоосвіту як пріоритетний вид професійного навчання для близько половини (46%) своїх потреб, державні службовці категорій «Б» і «В» місцевих державних адміністрацій визначили пріоритетним цей вид професійного навчання лише для 29% потреб.

Разом з тим на місцевому рівні спостерігається більший попит на навчання за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами підвищення кваліфікації. Як видно з рисунку 16, 17% потреб у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» та 16% – категорії «В» визначено як навчання за загальними професійними (сертифікатними) програми, тоді як на центральному рівні цей показник становить по 11% для обох категорій посад державної служби. Попит на навчання за загальними короткостроковими програмами на місцевому рівні в середньому на 12 відсоткових пунктів більший, ніж на центральному, і складає 46% для категорії «Б» та 47% – категорії «В».

На місцевому рівні, як і на центральному, зберігається тенденція щодо високого попиту в удосконаленні професійної компетентності «професійні знання». Частка потреб в її удосконаленні становить 35,6% потреб у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» та 41,2 % потреб – категорії «В». Удосконалювати цю професійну компетентність державні службовці планують переважно шляхом проходження навчання за короткостроковими програмами підвищення кваліфікації (такий вид навчання в індивідуальних програмах зазначили 36% державних службовців категорії «Б» та 43% – категорії «В»).

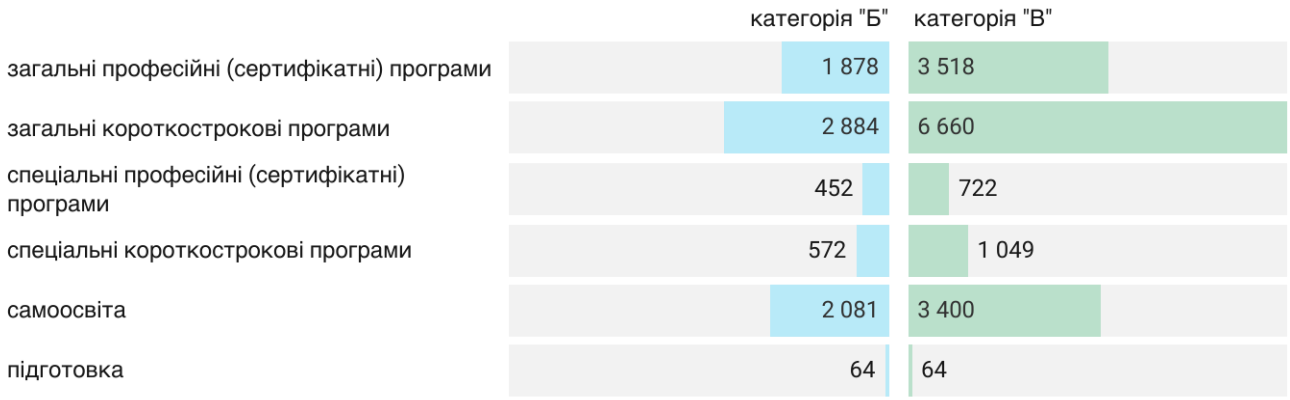

Рис. 17. Потреби державних службовців категорій «Б» і «В» місцевих державних адміністрацій в удосконаленні професійної компетентності «професійні знання» за видами професійного навчання, осіб

Також державні службовці категорії «Б» місцевих державних адміністрацій в індивідуальних програмах найчастіше зазначали такі професійні компетентності, як: цифрова грамотність – 13,9% (3 096 осіб) комунікація та взаємодія – 10,2% (2 267 осіб) та впровадження змін – 9,8% (2 178 осіб).

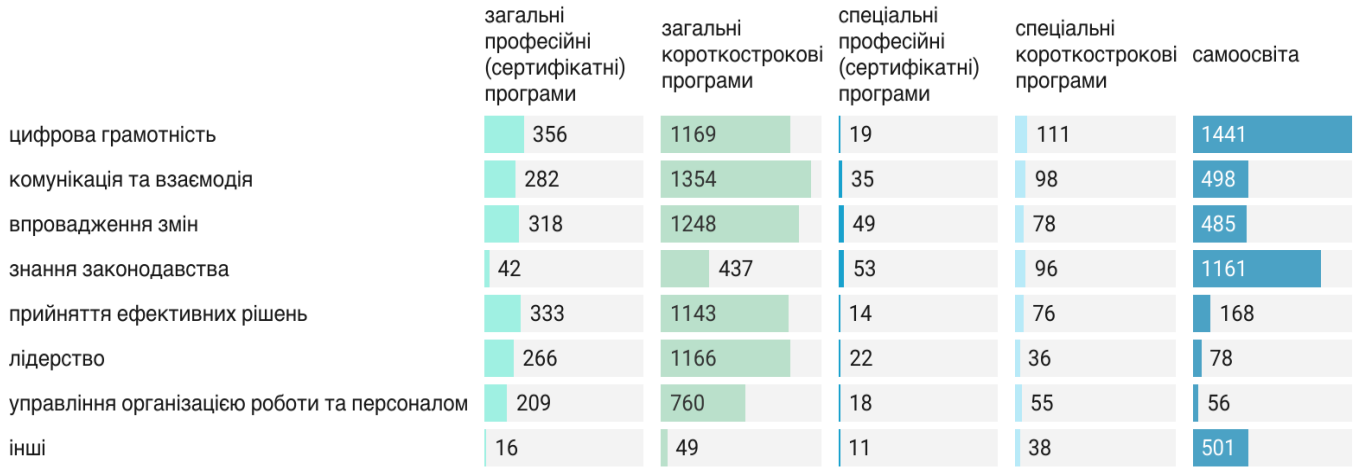

Рис. 18. Потреби у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» місцевих державних адміністрацій за компетентностями та видами професійного навчання, осіб

Найбільша потреба державних службовців категорії «В» місцевих державних адміністрацій визначена в удосконаленні таких професійних компетентностей: цифрова грамотність – 18,7% (6 981 особа), командна робота та взаємодія – 11,7% (4 375 осіб) та сприйняття змін– 9,5% (3 570 осіб).

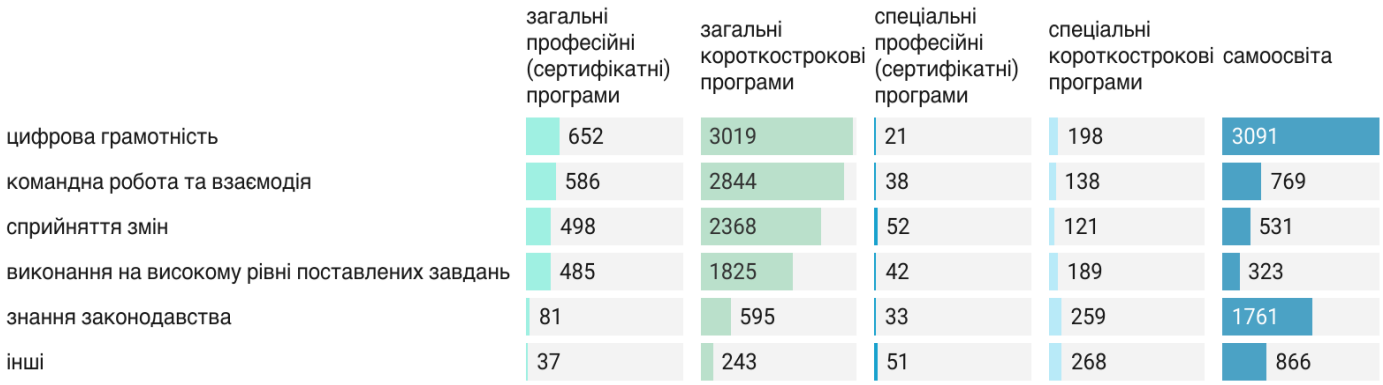

Рис. 19. Потреби у професійному навчанні державних службовців категорії «В» місцевих державних адміністрацій за компетентностями та видами професійного навчання, осіб

Іншими компетентностями, що потребують удосконалення, державні службовці категорій «Б» та «В» місцевих державних адміністрацій визначили зокрема такі: європейська та євроатлантична інтеграція, робота з інформацією та аналіз даних, особистісні компетентності, іноземна мова тощо.

З метою врахування регіональних особливостей, визначення індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців місцевих державних адміністрацій здійснювалось у розрізі адміністративно-територіальних одиниць.

Порівняльний аналіз індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців місцевих державних адміністрацій за регіонами вказує на те, що у більшості областей пріоритетні напрями підвищення кваліфікації корелюються з узагальненими потребами у професійному навчанні державних службовців місцевих державних адміністрацій, визначених по Україні в цілому.

Інформація у форматі «топ-3» найбільш актуальних потреб у професійному навчанні державних службовців категорій «Б» і «В» місцевих державних адміністрацій з урахуванням адміністративно-територіального поділу України представлена у таблицях 1-2.

Таблиця 1

Топ-3 потреб у професійному навчанні
державних службовців категорії «Б» місцевих державних адміністрацій, осіб

Область	Найменування професійних компетентностей		
	топ-1	**топ-2**	**топ-3**
Вінницька	професійні знання (172)	цифрова грамотність (43)	управління організацією роботи та персоналом; комунікація та взаємодія (40)
Волинська	професійні знання (563)	прийняття ефективних рішень (123)	впровадження змін (115)
Дніпропетровська	професійні знання (365)	цифрова грамотність (109)	впровадження змін (90)
Донецька	професійні знання (278)	цифрова грамотність (115)	прийняття ефективних рішень (90)
Житомирська	професійні знання (259)	цифрова грамотність (232)	комунікація та взаємодія (85)
Закарпатська	професійні знання (256)	знання законодавства (93)	впровадження змін (78)
Запорізька	професійні знання (232)	комунікація та взаємодія (111)	впровадження змін (100)
Івано-Франківська	професійні знання (262)	цифрова грамотність (156)	комунікація та взаємодія (106)
Київська	професійні знання (371)	знання законодавства (244)	цифрова грамотність (143)
м. Київ	професійні знання (1576)	комунікація та взаємодія (516)	знання законодавства (490)
Кіровоградська	професійні знання (201)	знання законодавства (78)	цифрова грамотність (55)
Луганська	професійні знання (132)	цифрова грамотність (95)	знання законодавства (52)
Львівська	професійні знання (117)	лідерство (78)	цифрова грамотність (60)

Миколаївська	професійні знання (245)	цифрова грамотність (117)	комунікація та взаємодія (104)
Одеська	професійні знання (205)	цифрова грамотність (158)	комунікація та взаємодія (112)
Полтавська	професійні знання (232)	цифрова грамотність (118)	прийняття ефективних рішень (52)
Рівненська	професійні знання (227)	цифрова грамотність (92)	впровадження змін (72)
Сумська	професійні знання (291)	цифрова грамотність (68)	комунікація та взаємодія (61)
Тернопільська	професійні знання (535)	цифрова грамотність (312)	впровадження змін (279)
Харківська	професійні знання (160)	впровадження змін (51)	цифрова грамотність (50)
Херсонська	професійні знання (66)	цифрова грамотність (54)	впровадження змін (53)
Хмельницька	професійні знання (401)	комунікація та взаємодія (67)	цифрова грамотність (48)
Черкаська	професійні знання (296)	цифрова грамотність (135)	впровадження змін (96)
Чернівецька	професійні знання (193)	цифрова грамотність (126)	прийняття ефективних рішень (55)
Чернігівська	професійні знання (256)	цифрова грамотність (142)	впровадження змін (64)

Таблиця 2

Топ-3 потреб у професійному навчанні
державних службовців категорії «В» місцевих державних адміністрацій, осіб

Область	Найменування професійних компетентностей		
	топ-1	**топ-2**	**топ-3**
Вінницька	професійні знання (260)	цифрова грамотність (116)	сприйняття змін (69)
Волинська	професійні знання (714)	цифрова грамотність (219)	командна робота та взаємодія (185)
Дніпропетровська	професійні знання (569)	цифрова грамотність (189)	сприйняття змін (125)
Донецька	професійні знання (539)	цифрова грамотність (338)	командна робота та взаємодія (135)
Житомирська	професійні знання (758)	цифрова грамотність (498)	командна робота та взаємодія (195)
Закарпатська	професійні знання (407)	знання законодавства (160)	цифрова грамотність (156)
Запорізька	професійні знання (348)	командна робота та взаємодія (139)	сприйняття змін (127)
Івано-Франківська	професійні знання (484)	цифрова грамотність (257)	сприйняття змін (183)
Київська	професійні знання (657)	цифрова грамотність (301)	знання законодавства (271)
м. Київ	професійні знання (3361)	цифрова грамотність (1241)	командна робота та взаємодія (1174)
Кіровоградська	професійні знання (351)	цифрова грамотність (121)	знання законодавства (110)
Луганська	професійні знання (129)	цифрова грамотність (123)	командна робота та взаємодія (71)
Львівська	професійні знання (280)	командна робота та взаємодія (147)	цифрова грамотність (135)
Миколаївська	професійні знання (654)	цифрова грамотність (327)	виконання на високому рівні поставлених завдань (170)
Одеська	професійні знання (430)	цифрова грамотність (421)	командна робота та взаємодія (182)
Полтавська	професійні знання (473)	цифрова грамотність (201)	сприйняття змін (85)

Рівненська	професійні знання (501)	цифрова грамотність (252)	сприйняття змін (234)
Сумська	професійні знання (539)	знання законодавства (139)	командна робота та взаємодія (87)
Тернопільська	цифрова грамотність (881)	професійні знання (809)	виконання на високому рівні поставлених завдань (357)
Харківська	професійні знання (352)	сприйняття змін (78)	командна робота та взаємодія (65)
Херсонська	професійні знання (181)	цифрова грамотність (112)	сприйняття змін (85)
Хмельницька	професійні знання (768)	командна робота та взаємодія (162)	цифрова грамотність (112)
Черкаська	професійні знання (714)	цифрова грамотність (273)	сприйняття змін (126)
Чернівецька	професійні знання (523)	цифрова грамотність (236)	командна робота та взаємодія (106)
Чернігівська	професійні знання (612)	знання законодавства (535)	цифрова грамотність (218)

ВИСНОВКИ

Упроваджуючи реформу системи професійного навчання НАДС з 2019 року здійснює вивчення індивідуальних потреб державних службовців у професійному навчанні, досліджує реальний попит, визначаючи тенденції та пріоритети.

У 2023 році з метою визначення індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців категорій «А», «Б» і «В» НАДС узагальнено відомості щодо індивідуальних потреб у професійному навчанні 139 318 державних службовців Офісу Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Державного управління справами, міністерств, центральних органів виконавчої влади, інших державних органів та їх територіальних органів (204 – державних службовців категорії «А», 36 613 – державних службовців категорії «Б», 102 501 державного службовця категорії «В»), які надійшли від Офісу Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Державного управління справами, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, 19 міністерств, 53 центральних органів виконавчої влади, у тому числі зі спеціальним статусом, 8 органів судової влади та прокуратури, 5 колегіальних органів, 13 інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, а також територіальних органів НАДС (щодо індивідуальних потреб державних службовців місцевих державних адміністрацій).

За результатами аналізу індивідуальних потреб державних службовців на 2023 рік було виявлено такі тенденції.

Аналіз індивідуальних потреб у професійному навчанні державних службовців на 2023 рік ілюструє збереження тенденції до зростання частки державних службовців, яким затверджено індивідуальні програми: з 82,2 % у 2022 році до 84,2 % у 2023 році. Зокрема для державних службовців категорії «А» таке зростання відбулося з 82,14 % у 2022 році до 95,33 % у 2023 році.

У 2022 році було змінено підхід до узагальнення індивідуальних потреб у професійному навчанні, зокрема розширено форму звітності шляхом включення відомостей щодо самоосвіти. Це дозволило оцінити структуру потреб державних службовців у розрізі видів професійного навчання.

Результати аналізу показали, що для державних службовців категорії «А» найбільш затребуваним видом професійного навчання залишається

підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програмами. Разом з тим частка такої потреби зросла з 50% у 2022 році до 56 % – у 2023.

Державні службовці категорій «Б» та «В» центрального рівня визначили самоосвіту як найбільш пріоритетний вид професійного навчання: на цей вид припадає 48% потреб у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» та 44% – категорії «В». На другому місці з часткою 34% для обох категорій державної служби визначено потребу в навчанні за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації.

Натомість державні службовці місцевих державних адміністрацій надають перевагу навчанню за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації: 46% потреб у професійному навчанні державних службовців категорії «Б» та 47% – категорії «В». Частка самоосвіти у державних службовців місцевих державних адміністрацій становить лише до 29% потреб, визначених на 2023 рік.

Окрім того, вперше досліджувалось, за якими спеціальностями державні службовці у 2023 році завершують навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів. За результатами аналізу поданої інформації було виявлено, що державні службовці у звітному році здобувають ступінь магістра за спеціальностями: публічне управління та адміністрування, будівництво та цивільна інженерія, ветеринарна медицина, геодезія та землеустрій, економіка, економічна кібернетика, журналістика, кібербезпека, маркетинг, міжнародні економічні відносини, політологія, право, психологія, фінанси, банківська справа та страхування.

Вивчення індивідуальних потреб державних службовців показало, що пріоритетним у 2023 році є удосконалення таких компетентностей:

професійні знання; європейська та євроатлантична інтеграція; лідерство; цифрова грамотність; прийняття ефективних рішень – для представників вищого корпусу державної служби;

професійні знання, цифрова грамотність, комунікація та взаємодія (командна робота та взаємодія), лідерство, впровадження та сприйняття змін та знання законодавства – для державних службовців категорій «Б» та «В».

За результатами аналізу спеціальних потреб у професійному навчанні державні органи мають щороку формувати перелік напрямів (тем) для підвищення кваліфікації учасників професійного навчання за спеціальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами

на плановий рік та оприлюднювати його на офіційному вебсайті відповідного органу.

Результати аналізу показали, що на 2023 рік такий перелік склали лише близько 27% державних органів центрального рівня (28 зі 105 органів) та місцевих державних адміністрації 11 областей та міста Києва (додатки 9 та 10). Перелік найбільш поширених напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців за спеціальними програмами наведено у додатках 7 та 8.

Переліки орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорій «А», «Б» та «В» за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами наведено у додатках 1-6. Зазначені переліки рекомендовано суб’єктам надання освітніх послуг для врахування під час розроблення та формування змісту програм підвищення кваліфікації.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А», за загальними професійними (сертифікатними) програмами

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
державним службовцям про державну службу (у тому числі для вперше призначених на посади державної служби)
забезпечення діяльності органів державної влади в умовах воєнного стану
іноземна мова
навички медіації та діалогу для потреб державної служби
публічні закупівлі в державному секторі
стратегічні комунікації
управління ефективністю та розвиток персоналу
управління змінами та прийняття ефективних рішень
цивільний захист

Додаток 2

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А», за загальними короткостроковими програмами

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
вивчення положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, національного законодавства щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю
основи соціальної та правової захищеності осіб з інвалідністю
європейська та євроатлантична інтеграція
адаптація законодавства України до права ЄС та євроатлантичного альянсу євроатлантична інтеграція та запровадження і функціонування національної системи стійкості угода про асоціацією Україна та ЄС та реформи України
запобігання корупції та забезпечення доброчесності
антикорупційна діяльність та лідерство розслідування кримінальних корупційних злочинів, пов'язаних з використанням криптовалют формування плану змін для досягнення результату діяльності
кібербезпека
система кіберзахисту державної служби від А до Я
комунікація та взаємодія
взаємодія органів державної влади з громадськістю вибір дієвих методів та прийомів управлінського впливу використання відкритих даних в роботі державного службовця дипломатичний протокол і етикет комунікативні закони і публічний виступ комунікаційний аспект публічного управління міжнародна взаємодія навички медіації та діалогу для потреб публічної служби публічна політика технології маніпулятивного впливу та протидія провокаціям у професійному і діловому спілкуванні
лідерство
лідерство та прийняття ефективних управлінських рішень лідерство у публічному управлінні: особистість, команда, інституція лідерство у сфері виборів під час війни уміння мотивувати до ефективної професійної діяльності
проєктний менеджмент
управління проєктами в публічній сфері
рівні права та можливості жінок і чоловіків (гендерна рівність)
гендерно орієнтоване бюджетування гендерно орієнтоване врядування
стратегічне управління та планування
стратегічне панування та стратегія сталого розвитку
управління ефективністю та розвиток людських ресурсів
кадровий аудит у публічному управлінні мотивування на досягнення результату

підвищення ефективності службової діяльності технології маніпулятивного впливу та протидія провокаціям у професійному і діловому спілкуванні функціонування органів державної влади в умовах воєнного стану управління проєктами та людьми
управління змінами та прийняття ефективних рішень
адаптація до організаційних трансформацій уміння аналізувати альтернативи
управління персоналом та управління результативністю
корпоративна культура в органі державної влади медіація та управління конфліктами управління конфліктами
цифрова грамотність
використання цифрових інструментів в діяльності органів державної влади
інший напрям
права, свободи та обов'язки людини і громадянина знання стандартів Європейського Союзу та заходів адаптації законодавства у відповідній сфері формування іміджу державного органу державна політика цифрового розвитку інформаційні технології процесуальне законодавство дотримання прав людини та протидія дискримінації застосування міжнародного гуманітарного права в умовах збройного конфлікту інформаційна безпека публічне управління та адміністрування стратегічні комунікації тематика, пов'язана з виконанням повноважень керівників державної служби в органах влади удосконалення рівня володіння державною та іноземною мовою етика ділового спілкування

Додаток 3

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорії «Б» за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
для вперше призначених на посади державної служби категорії «Б» (протягом року з дня їх призначення на посаду)
для державних службовців, які займають посади державної служби категорії «Б» (не рідше одного разу на три роки)
електронне урядування та електронна демократія
ефективна комунікація та взаємодія в органах публічної влади
ефективні внутрішні та міжнародні комунікації, навички медіації, діалогу та вирішення конфліктів на державній службі
європейська та євроатлантична інтеграція, у тому числі адаптація законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС)
забезпечення права громадян на звернення та доступу до публічної інформації
запобігання корупції та забезпечення доброчесності, у тому числі для уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції
кібербезпека та захист персональних даних
лідерство
прийняття ефективних рішень та впровадження змін в управлінській діяльності
нові засади здійснення адміністративної процедури
нормопроєктування та навчання працівників юридичних служб міністерств та інших центральних органів
підвищення кваліфікації фахівців з питань реформ
реалізація державної політики цифрового розвитку та державної інформаційної політики
реалізація державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування та територіальної організації влади
стратегічне управління та планування в умовах змін
удосконалення рівня володіння державною мовою
удосконалення рівня володіння іноземною мовою, яка є офіційною мовою Ради Європи
управління персоналом та результативністю в органах публічної влади
цифрова грамотність на державній службі

Додаток 4

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорії «В» за загальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
деокупація та реінтеграція тимчасово окупованої території та управління деокупованою територією
державна політика цифрового розвитку
для вперше призначених на посади державної служби категорії «В» (протягом року з дня їх призначення на посаду)
для державних службовців, які займають посади державної служби категорії «В» (не рідше одного разу на три роки)
дотримання прав людини та протидія дискримінації
європейська та євроатлантична інтеграція, у тому числі адаптація законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС)
запобігання корупції та забезпечення доброчесності, у тому числі для уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції
кібербезпека, цифрова грамотність та захист персональних даних
командна робота та взаємодія в органах державної влади, взаємодія з громадськістю та міжнародна комунікація
нові засади здійснення адміністративної процедури
нормопроєктувальна техніка
основи міжнародного гуманітарного права
підвищення кваліфікації фахівців з питань реформ
рівні права та можливості жінок і чоловіків (гендерна рівність)
сприйняття змін та стратегічне планування
удосконалення рівня володіння державною мовою
удосконалення рівня володіння іноземною мовою, яка є офіційною мовою Ради Європи
управління персоналом в державному органі

Додаток 5

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорії «Б» за загальними короткостроковими програми підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
впровадження змін та прийняття ефективних рішень
застосування нових підходів до тайм-менеджменту для підвищення ефективності роботи державного органу оцінка ефективності здійснених змін побудова та реалізація антикризової стратегії у публічному управлінні технології прийняття ефективних рішень, аналіз альтернатив та оцінка ризиків фінансове обґрунтування управлінських рішень формування та реалізація плану змін
державна політика цифрового розвитку
актуальні питання законодавства у сфері цифрового розвитку ведення електронного діловодства та формування архівних справ в державних органах
доступ до публічної інформації
організація роботи із зверненнями громадян та запитами на публічну інформацію реалізація державної політики у сфері доступу до публічної інформації
дотримання прав людини та протидія дискримінації
права, свободи та обов'язки людини і громадянина засади запобігання та протидії дискримінації
електронне урядування та електронна демократія
електронне урядування в сучасній системі державного управління проведення публічних електронних консультацій
європейська та євроатлантична інтеграція
адаптація законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС) комунікації у сфері європейської інтеграції
забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю, вивчення положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, питання універсального дизайну і доступності
забезпечення безбар'єрності та додержання принципів недискримінації на публічній службі
запобігання корупції та забезпечення доброчесності
виявлення конфлікту інтересів на державній службі захист та робота з викривачами корупції підвищення кваліфікації уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції доброчесність державного службовця під час виконання службових повноважень електронне декларування публічних службовців
застосування міжнародного гуманітарного права в умовах збройного конфлікту
міжнародний досвід у вирішенні конфліктів практика застосування міжнародного гуманітарного права в Україні
інформаційна безпека
дезінформація: види, інструменти та способи захисту засади і принципи державної політики у сфері інформаційної безпеки методи безпечного пошуку, збору та обробки інформації

кібербезпека
захист інформації в комп'ютерних системах кіберзахист органів державної влади основи забезпечення кібербезпеки та протидії дезінформації
комунікація та взаємодія
ефективні комунікації та публічний виступ медіакомунікації та зв'язки з громадськістю механізми формування позитивного іміджу державних органів навички медіації та діалогу для потреб публічної служби налагодження партнерської взаємодії, ведення ділових переговорів політичний діалог та комунікація попередження та розв'язання конфліктів на державній службі
лідерство
вирішення комплексних завдань та самоменеджмент організація і контроль роботи, вміння керувати командою лідерство та формування управлінської еліти
проєктний менеджмент
знання основ проектного менеджменту ефективне управління проєктами в державному секторі проведення моніторингу та оцінювання проєктів, що реалізуються за бюджетні кошти
рівні права та можливості жінок і чоловіків (гендерна рівність)
міжнародно-правове забезпечення гендерної політики в Україні реалізація політика гендерної рівності в органах публічної влади сприяння гендерній рівності в українському суспільстві
стратегічне управління та планування
аналіз державної політики та планування заходів з її реалізації антикризовий менеджмент у публічному управлінні ефективне використання державних ресурсів цілі сталого розвитку для публічних службовців
стратегічні комунікації
дипломатичний протокол та етикет, міжнародні комунікації організація візитів міжнародних делегацій співпраця з міжнародними фінансовими організаціями та донорами
удосконалення рівня володіння державною мовою
ділова комунікація та культура мовлення ділова українська мова в публічному управлінні новації українського правопису українська мова: правопис, ділове мовлення, службове листування
управління персоналом та управління результативністю
визначення результатів оцінювання службової діяльності державних службовців: алгоритм дій гендерний підхід в управлінні людськими ресурсами на державній службі дистанційна робота для публічних службовців етичні засади публічної служби ефективне управління персоналом: мотивація, навчання та розвиток інноваційні технології управління персоналом культура державної служби

підвищення кваліфікації працівників служб управління персоналом розвиток внутрішнього тренерства формування сприятливого морально-психологічного клімату в колективі
цифрова грамотність
візуалізація даних ефективне використання цифрових програм для оптимізації роботи державних службовців застосування smart-технологій в органах державної влади практичні навички медіаграмотності цифрова грамотність публічних службовців цифрові тренди в публічному управлінні
інший напрям
впровадження стандартів захисту персональних даних деокупація та реінтеграція тимчасово окупованої території та управління деокупованою територією децентралізація, державна політика у сфері територіальної організації влади діловодство в органах державної влади забезпечення післявоєнного відновлення та розвитку України запобігання і протидія торгівлі людьми розробка та підготовка проєктів нормативно-правових актів соціально відповідальний бізнес співробітництво територіальних громад удосконалення рівня володіння іноземною мовою, яка є офіційною мовою Ради Європи управління державними фінансами

Додаток 6

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорії «В» за загальними короткостроковими програми підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
деокупація та реінтеграція тимчасово окупованої території та управління деокупованою територією
забезпечення післявоєнного відновлення та розвитку України психологічні аспекти управління кризовим реагуванням та інтеграції внутрішньопереміщених осіб у територіальних громадах в умовах воєнного стану публічне-приватне партнерство як інструмент відновлення територій складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти
доступ до публічної інформації
робота з відкритими даними удосконалення рівня знань у сфері законодавства про звернення громадян та доступу до публічної інформації формування бази відкритих даних
дотримання прав людини та протидія дискримінації
європейський механізм захисту прав людини додержання прав дитини, сім'ї та молоді громадська та політична участь в суспільстві, громадський контроль людиноцентричний підхід у державній політиці управління різноманіттям
електронне урядування та електронна демократія
актуальні питання ведення електронного документообігу та формування архівних справ електронна взаємодія органів державної влади з громадськістю застосування електронного підпису в державному органі реалізація державної інформаційної політики в контексті електронного урядування та електронної демократії цифрове врядування і політика
європейська та євроатлантична інтеграція
адаптація законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС) політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці зовнішньополітичний стратегічний курс України на набуття членства в ЄС та НАТО: реалізація та перспективи розроблення, моніторинг та оцінювання результатів виконання Річних національних програм під егідою Комісії Україна-НАТО
запобігання корупції та забезпечення доброчесності
доброчесність та етика державних службовців запобігання проявам корупції на державній службі підвищення кваліфікації уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції організація роботи з викривачами корупції у державних органах та органах місцевого самоврядування організація роботи з декларування у державному органі

інформаційна безпека
дезінформація: види, інструменти та способи захисту державна політика у сфері технічного захисту інформації захист інформації органу публічної влади в умовах воєнного стану інформаційна безпека в умовах цифрової трансформації публічного управління організація та забезпечення інформаційної безпеки в інформаційно-комунікаційних системах власника (держателя) системи
кібербезпека
застосування методології здійснення аудиту інформаційних технологій та знань щодо структури і характеристик середовища інформаційних технологій кіберзахист в державному органі основи забезпечення кібербезпеки та протидії дезінформації робота з серверним обладнанням та серверними операційними системами принципи побудови системи кібербезпеки та основи кіберзахисту протидія іноземним-технічним розвідкам на об'єктах інформаційної діяльності
комунікація та взаємодія
організація командної співпраці, взаємодія та ефективна діяльність державного службовця основи ведення діалогу основи лобіювання попередження та вирішення конфліктів в колективі стресостійкість і навички роботи в команді формування іміджу та бренду державного службовця цифрові комунікації в глобальному просторі навички медіації та діалогу для потреб публічної служби
проєктний менеджмент
написання проєктів та етапи їх реалізації основи управління проєктами та командами
рівні права та можливості жінок і чоловіків (гендерна рівність)
застосування гендерних підходів у діяльності органів публічної влади інтеграція гендерного підходу в процесі прийняття рішень міжнародно-правове забезпечення реалізації гендерної політики в Україні реалізація гендерної політики
сприйняття змін
опір змінам і його подолання розвиток здатності сприймати зміни та змінюватись сприйняття та адаптація до змін
стратегічне управління та планування
аналіз і формування державної політики підготовка аналітичних документів та формулювання стратегічних пріоритетів державним службовцям про сталий розвиток засади стратегічного планування знання методів та способів аналізу, оцінки та прийняття управлінських рішень реалізація антикризової стратегії у публічному управлінні технології стратегічного управління та планування в державному управлінні
стратегічні комунікації
дипломатичний протокол та етикет

мистецтво ведення ділових міжнародних переговорів стратегічні та критичні комунікації у публічному управлінні стратегічні комунікації в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції стратегічні аспекти комунікативної діяльності органів публічного управління в умовах діджиталізації
удосконалення рівня володіння державною мовою
документ як форма писемного публічного мовлення культура українського ділового мовлення мистецтво усного ділового мовлення в публічному управлінні мовні засоби в організаційно-розпорядчих документах особливості службового листування практичний курс української мови українська мова: правопис та ділове мовлення ділове листування та комунікація ораторське мистецтво, публічні виступи
цифрова грамотність
базові навички з UX/UI дизайну використання Google-інструментів в роботі державного службовця візуалізація даних комп'ютерна грамотність та застосування сучасних інформаційних технологій у діяльності державного органу формування цифрової грамотності державних службовців, цифрова гігієна цифрові тренди в публічному управлінні
інший напрям
впровадження стандартів захисту персональних даних державна політика у сфері розвитку місцевого самоврядування та територіальної організації влади детінізація доходів демократія на місцевому, регіональному та державному рівнях забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю, вивчення положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, питання універсального дизайну і доступності, забезпечення безбар'єрності запобігання і протидія торгівлі людьми знання основ нормопроєктувальної техніки міжнародний досвід вирішення конфліктів та застосування норм міжнародного гуманітарного права нові засади здійснення адміністративної процедури підвищення кваліфікації працівників служб управління персоналом професійна компетентність державних службовців у контексті реформ розвиток критичного мислення, емоційного інтелекту та стресостійкості соціальний захист населення соціально відповідальний бізнес транскордонне співробітництво удосконалення рівня володіння іноземною мовою, яка є офіційною мовою Ради Європи управління персоналом на державній службі: інноваційні технології, формування корпоративної культури, проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, організація дистанційної роботи для публічних службовців

Додаток 7

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорій «Б» та «В» за спеціальними професійними (сертифікатними) програмами підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
Cisco CCNAv7
авіаційна дальність
боротьба з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення
бухгалтерський облік в державному секторі, фінансова звітність державного органу
бюджетний процес та аудит
використання сучасних методів податкового менеджменту
міграційні процеси в Україні
мобілізаційна робота та цивільний захист
моніторинг діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки
навчання для секретарів судового засідання, діловодство у суді
навчання оцінювачів відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»
організація ефективної договірної роботи
організація наукової та науково-технічної діяльності
основні засади державної системи екологічного управління
особливості роботи територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки
особливості функціонування Держпродспоживслужби, зокрема: управління фітосанітарної безпеки, контролю у сфері насінництва та розсаднитцва, ветеринарної медицини, фітосанітарного аналізу державних установ, а також навчання керівників та спеціалістів державних установ, які належать до сфери її управління Держпродспоживслужби
охорона державної таємниці та правовий режим обігу інформації з обмеженим доступом
проведення наукової та науково-технічної експертизи програм, проектів, завдань та робіт сфери інформатизації
реалізація митної політики, зокрема: митний аудит, забезпечення митного контролю та оформлення, митні платежі, митна вартість та митно-тарифне регулювання, оформлення товарів, що переміщуються через кордон, протидія контрабанді, організація роботи митниць, митних постів
стратегічні комунікації у сфері забезпечення національної безпеки та оборони
управління водними ресурсами, зокрема: законодавче та технологічне забезпечення управління водними ресурсами при надзвичайних ситуаціях природного та техногенного характеру, оцінка екологічної ситуації на об’єктах критичної інфраструктури, додержання вимог законодавства про екологічну та радіаційну безпеку на водних об’єктах, охорона, раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів
формування державної політики у сфері кінематографії
функціонування географічних інформаційних систем

Додаток 8

Перелік орієнтовних напрямів (тем) підвищення кваліфікації державних службовців категорій «Б» та «В» за спеціальними короткостроковими програми підвищення кваліфікації

Орієнтовні напрями (теми) підвищення кваліфікації
актуальні питання оцінки майна і майнових прав в процесі приватизації, оренди, відчуження та оподаткування
актуальні питання кримінального, кримінального процесуального законодавства
бухгалтерський облік в державному секторі, фінансова звітність державного органу
бюджетний процес та аудит
виявлення, оцінка та моніторинг фіскальних ризиків
державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про: оцінку впливу на довкілля, охорону атмосферного повітря, охорону природних ресурсів, поводження з відходами, охорону та раціональне використання вод, охорону надр
державний нагляд (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних біоресурсів
ефективна реалізація державного ринкового нагляду
забезпечення додержання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони природних ресурсів
забезпечення реалізації митної політики щодо митно-тарифного регулювання та митної вартості товарів, контролю товарів і транспортних засобів комерційного призначення, запобігання контрабанді та боротьби з порушеннями митних правил
запобігання незаконному переміщенню культурних цінностей через державний кордон України
засади здійснення державного експортного контролю
інтелектуальна власність: боротьба з контрафактними товарами
Кодекс України з процедур банкрутства: практика застосування
контроль за надходженням до державного бюджету в умовах дії міжнародних стандартів INTOSAI
контрольна функція парламенту
методика розрахунку середньозваженої вартості капіталу (WACC) для суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють свою діяльність в сфері електронних комунікацій в Україні
методологія формування вибіркових сукупностей для проведення статистичних спостережень
навчання консультантів суддів, помічників суддів та секретарів судового засідання Верховного Суду
організація та здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про природно-заповідний фонд
організація та здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про: екологічну та радіаційну безпеку; поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами; раціональне використання, відтворення і охорону об'єктів тваринного світу
організація та здійснення інструментально-лабораторного контролю ґрунтів, водних ресурсів
основні засади державної системи екологічного управління
особливості співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на сучасному етапі

охорона праці та пожежна безпеки
оцінювання геополітичних явищ в інтересах забезпечення національної безпеки
підвищення кваліфікації учасників системи фінансового моніторингу
проблемні аспекти доказування в цивільному судочинстві
проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту в державному секторі
проведення медичної реформи в умовах децентралізації
регулювання земельних відносин
режимно-секретна робота з документами, у тому числі з грифом «Для службового користування»
тренди розвитку глобальної економіки, торговельно-економічні відносини та міжнародне співробітництво
управління та контроль за використанням публічних фінансів, здійснення публічних закупівель

Додаток 9

Переліки напрямів (тем) для підвищення кваліфікації державних службовців за спеціальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами на 2023 рік, сформовані відповідними державними органами

1. Апарат Верховної Ради України
2. Державне управління справами
3. Міністерство аграрної політики та продовольства України
4. Антимонопольний комітет України
5. Державна інспекція ядерного регулювання України
6. Державна міграційна служба України
7. Державна податкова служба України
8. Державна регуляторна служба України
9. Державна служба статистики України
10. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками
11. Державна служба України з надзвичайних ситуацій
12. Державна служба України з питань праці
13. Державна судова адміністрація України
14. Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України
15. Державне агентство інфраструктурних проектів України
16. Державне агентство лісових ресурсів України
17. Державне агентство меліорації та рибного господарства України
18. Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка
19. Національна комісія зі стандартів державної мови
20. Національна соціальна сервісна служба України
21. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
22. Національне агентство України з питань державної служби
23. Офіс Генерального прокурора України
24. Пенсійний фонд України
25. Рахункова палата
26. Український інститут національної пам'яті
27. Фонд державного майна України
28. Центральна виборча комісія

Додаток 10

Переліки напрямів (тем) для підвищення кваліфікації державних службовців за спеціальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами на 2023 рік, сформовані місцевими державними адміністраціями відповідної області

1. Волинська область
2. Донецька область
3. Закарпатська область
4. Івано-Франківська область
5. Київська область
6. Кіровоградська область
7. Рівненська область
8. Тернопільська область
9. Черкаська область
10. Чернівецька область
11. Чернігівська область
12. місто Київ